



Vidyawardhini Sabha's  
Arts, Commerce and Science College, Dhule

**Criterion - 6**

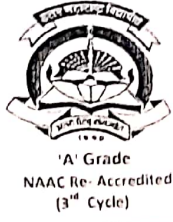
**Metric: 6.5.2**

Syllabus Restructuring Workshop for SYBA

Economics (15.03.2018)

NAAC Cycle-III





'A' Grade  
NAAC Re-Accredited  
(3<sup>rd</sup> Cycle)

॥ अतर्गं पंत्यु ज्ञानन्यात ॥  
उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव  
NORTH MAHARASHTRA UNIVERSITY, JALGAON

अर्थशास्त्र कार्यशाळा  
2017-18 (5)

जा.क्र.उमाचि/२१/अमं/ अर्थशास्त्र व मानसशास्त्र - कार्यशाळा

प्रति,  
मा.प्राचार्य,  
विद्यार्वाधिनी सभेचे,  
कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय,  
धुळे

Arts, Com. & ...  
Inward No.: 541/2017/18  
Date: 28/4/18  
Initial of the Clerk: B

विषय :- द्वितीय वर्ष कला ( अर्थशास्त्र व मानसशास्त्र ) विषयाच्या अभ्यासक्रम पुनर्रचना  
कार्यशाळा आयोजित करणे बाबत..

संदर्भ :- आपले कडील पत्र जा.क्र. ६८७ / २०१७-१८ दि.२५.०१.२०१८ चे पत्र.

महोदय,

उपरोक्त विषयाच्या संदर्भांकीत पत्राच्या अनुषंगाने, आपणास द्वितीय वर्ष कला  
( अर्थशास्त्र व मानसशास्त्र ) विषयाच्या अभ्यासक्रम पुनर्रचना कार्यशाळा आयोजित करणेस परवानगी  
देण्यात येत आहे. त्या अनुषंगाने सदरची कार्यशाळा आयोजित करणेबाबतची पुढील योग्य ती कार्यवाही आपण  
आपल्या स्तरावर महाविद्यालयामार्फत करावी ही विनंती.

तसेच सदर कार्यशाळेसाठी उपस्थित राहणाऱ्या प्राध्यापकांचा प्रवास व दैनिकभत्ता यावर होणारा खर्च  
हा त्या - त्या महाविद्यालयांनी करावयाचा असून, सदरचा खर्च अनुदानास पात्र समजणेबाबत मा.सहसंचालक,  
उच्च शिक्षण, जळगाव विभाग, जळगाव यांची मान्यता घेणे आवश्यक आहे.

कळावे.

धन्यवाद.

आपला विश्वासू,

( जी.एन.पवार )

उपकुलसचिव

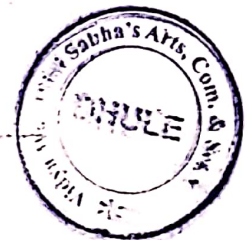
अभ्यासमंडळ विभाग

प्रत माहितीसाठी :-

१) मा.सह संचालक, (उ.शि.), जळगाव विभाग, जळगाव.

जीवन प्राधीकरण कार्यालयांशेजारी (जिल्हाधिकारी कार्यालय,जळगाव)

प्रशासकीय बिल्डींग,जळगाव.



## कार्यक्रम पत्रिका

द्वितीय वर्ष कला अर्थशास्त्र अभ्यासक्रम पुनर्रचना कार्यशाळा कार्यक्रम पत्रिका

### उद्घाटन

- सुत्र संचलान - डॉ. योगेश जी. पाटील  
प्रास्ताविक - प्रा. व्हि.एम.भुजाडे  
स्वागत गीत - प्रा.गायत्री चव्हाण  
प्रमुख अतिथी - मा जाखिड साहेब ( अधिसभा सदस्य, उद्योग क्षेत्रातून नामनिर्देशित, उमवि, जळगांव. )  
उद्घाटक - प्रा.एम.टी.पावरा (व्यवस्थापन परिषद सदस्य उमवि जळगांव.)  
अध्यक्ष - प्राचार्य डॉ.डी.एस.सूर्यवंशी (व्यवस्थापन परिषद सदस्य उमवि जळगांव.)  
आभार - डॉ. एस.जी.गोल्डे

### सत्र पहिले

सकाळी - ११.०० ते ०१.००

सुत्रसंचालन - डॉ.एस.जी.गोल्डे

बी.ए.द्वितीय वर्ष G2 (Indian Economy Since-1980 I&II)

1. - डॉ.अरूण पाटील, 2. - डॉ.एस.जी.सोनवणे

S1(Advanced Micro Economics)

1. - डॉ.विद्या पाटील, 2. - प्रा.ए.वाय.बच्छाव

अध्यक्ष - .....

वृत्तांतलेखन - .....

आभार - प्रा.एस.जी.वानखेडे

### भोजन अवकाश

दुपारी - १.०० ते २.००

### सत्र दुसरे

दुपारी - २.०० ते ४.००

सुत्रसंचालन - प्रा. एम.व्हि.ठाकरे

बी.ए. द्वितीय वर्ष कला S2(Advanced Macro Economics)

1. - डॉ.सुमित्रा पवार, 2. - डॉ.आर.पी.पाटील

G2 (Home Economics)

1. - डॉ.के.के.वाघ

अध्यक्ष - .....

वृत्तांतलेखन - .....

आभार - प्रा.पी.आर.पवार

### समारोप

दुपारी - ४.०० ते ४.३०

सुत्र संचलान - प्रा.एम.एस.वाघ

प्रमुख अतिथी -

अध्यक्ष - प्राचार्य डॉ.डी.एस.सूर्यवंशी (व्यवस्थापन परिषद सदस्य उमवि जळगांव.)

मनोगत -

आभार - डॉ. एस.जी.गोल्डे



## विद्यावर्धिनी महाविद्यालयात आज अभ्यासक्रम पुनर्रचना कार्यशाळा

मुळे - येथील विद्यावर्धिनी व कार्यक्रमाचे अध्यक्ष उत्तर महाराष्ट्र समिती कला, वाणिज्य व विद्यापीठ जळगाव व्यवस्थापन विज्ञान महाविद्यालयात दि. १५ परिषद सदस्य व विद्यावर्धिनी मार्च २०१८ रोजी सकाळी १० महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. वाजता द्वितीय वर्ष कला ज्ञानेश्वर सूर्यवंशी भूषविणार (अर्थशास्त्र व मानसशास्त्र) आहेत.

विषयांच्या अभ्यासक्रम उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ सल्लेपु पुनर्रचना कार्यशाळा आयोजित असलेल्या सर्व महाविद्यालयातील करण्यात आली आहे. अर्थशास्त्र व मानसशास्त्र विषयांच्या प्राध्यापकांनी कार्यशाळेत उपस्थित उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव व विद्यावर्धिनी राहवे असे आवाहन उपप्राचार्य प्रा. महाविद्यालय यांच्या संयुक्त शुभदा रावल ठाकरे, उपप्राचार्य प्रा. विद्यमाने ही कार्यशाळा आयोजित विजय पवार, उपप्राचार्य प्रा. करण्यात आली आहे. कार्यक्रमाचे पाटील, अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख उद्घाटक उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ व संयोजक प्रा. डॉ. सज्जराव गोल्डे, जळगाव व्यवस्थापन परिषदेचे मानसशास्त्र विभाग प्रमुख व सदस्य व एस.एस.व्ही.पी. संयोजक प्रा. विजय भुजाडे, महाविद्यालयाचे प्राध्यापक मोहन कार्यालयीन अधीक्षक युवराज पावरा यांच्या शुभहस्ते होणार आहे पाटील यांनी केले आहे.

आपला महाराष्ट्र 15/3/2018





विद्यावर्धिनी सभेचे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, धुळे  
अर्थशास्त्र विभाग

एस.वाय.बी.ए अर्थशास्त्र अभ्यासक्रम पुर्नरचना कार्यशाळा  
दि. 15.03.2018

**अहवाल**

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव यांचे पत्र उमवि/21/अमं/अर्थशास्त्र व मानसशास्त्र-कार्यशाळा/551/2018 दि. 26.02.2018 प्रमाणे अर्थशास्त्र विभागामार्फत एस.वाय.बी.ए वर्गासाठी अभ्यासक्रम पुर्नरचना कार्यशाळेचे आयोजन दि. 15.03.2018 रोजी करण्यात आले. या कार्यशाळेचे प्रमुख अतिथी मा. जाखिड (अधिसभा सदस्य, कबचौडमवि, जळगांव) हे होते. तर उद्घाटक प्रा. मोहन पावरा (व्यवस्थापन परिषद सदस्य कबचौडमवि, जळगांव) हे होते. कार्यशाळेच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. डी.एस. सुर्यवंशी होते. कार्यशाळेची प्रस्तावना प्रा. व्हि.एम. भुजाडे यांनी केली तर सूत्रसंचालन डॉ.योगेश पाटील, आभार कार्यशाळेचे समन्वयक डॉ. एस.जी. गोल्डे यांनी केले.

**उद्घाटन सत्र-**

कार्यशाळेच्या उद्घाटन सत्राची सुरुवात प्रा. गायत्री चव्हाण यांनी स्वागत गीताने केली. कार्यशाळेचे उद्घाटन करतांना प्रा. मोहन पावार म्हणाले की, अभ्यासक्रमाची निर्मिती करतांना प्राध्यापकांनी रोजगारभिमुख अभ्यासक्रम तयार करण्यावर भर द्यावा. जेणे करून विद्यार्थी जेव्हां अभ्यासक्रम पूर्ण करून बाहेर पडतील तर त्यांना रोजगारासाठी समाना करावा लागणार नाही. प्रत्येक क्षेत्रात स्पर्धा वाढलेली दिसून येते, त्या अनुषंगाने अभ्यासक्रम निर्माण झाल्यास त्याचा फायदा विद्यार्थ्यांना या स्पर्धेच्या युगात होईल.

प्रमुख अतिथी अधिसभा सदस्य श्री. जाखिड यांनी प्राध्यापकांना मार्गदर्शन करतांना सांगितले की, वर्तमान काळात आपल्या देशात बेरोजगारीची मोठी समस्या आहे. त्यासाठी वर्तमान शिक्षण व्यवस्थेत अभ्यासक्रम बनवतांना बेरोजगारी कशी कमी होईल, त्या अनुषंगाने रोजगाराभिमुख अभ्यासक्रमावर लक्ष केंद्रीत करण्याची आवश्यकता आहे. तसेच नोकरी करणा-यांपेक्षा नोकरी देणारे विद्यार्थी घडवावेत. असे प्रतिपादन जाखिड यांनी केले.

**प्रथम सत्र**

प्रथम सत्रात बी.ए द्वितीय वर्ष-भारतीय अर्थव्यवस्था 1980 या पेपर संदर्भात अभ्यासक्रम पुर्नरचित करण्याचे कार्य डॉ. अरूण पाटील व डॉ. एस.जी.सोनवणे यांनी केले. त्यांनी आपले पुर्नरचित केलेले अभ्यासक्रम कार्यशाळेत सादर केले. त्यानंतर त्यावर साधकवाधक चर्चा झाली. यासत्रातच आधुनिक सुक्ष्म अर्थशास्त्र या दुस-या पेपरच्या अभ्यासक्रमासाठी डॉ.विद्या पाटील व प्रा. ए. वाय. बच्छाव यांची समिती गठीत करण्यात आली होती. त्यांनी सादर कार्यशाळेत अभ्यासक्रमासंदर्भात अहवाल सादर केला. त्यावर साधकवाधक चर्चा होऊन सादर पेपरचा अभ्यासक्रम निश्चित करण्यात आला.



## सत्र दुसरे

दुस-या सत्रात आधुनिक स्थूल अर्थशास्त्र या पेपर संबंधी चर्चा करण्यात आली. सदर पेपरच्या अभ्यासक्रम पुर्नरचनेसाठी डॉ. सुमित्रा पवार व डॉ. आर.पी. पाटील यांची समिती गठीत करण्यात आली होती. त्यांनी कार्यशाळेत दिलेल्या अभ्यासक्रम अहवालावर चर्चा होऊन तो मंजूर करण्यात आला. या सत्रातच गृह अर्थशास्त्र या विषयाचा अभ्यासक्रम निश्चित करण्यात आला. सदर पेपरसाठी डॉ. के.के.वाघ आणि डॉ. एस.जी. गोल्डे या समितीने अभ्यासक्रमांसंदर्भात वाचन केले. त्यावर कार्यशाळेत सर्व अंगांनी चर्चा करण्यात येऊन योग्य त्या बदलासह अभ्यासक्रमांची पुर्नरचना करण्यात आली.

## समारोप सत्र

समारोप सत्राच्या अध्यक्षीय मनोगतात प्राचार्य डॉ.डी.एस. सुर्यवंशी म्हटले की, आमचा महाविद्यालय सतत प्राध्यापक व विद्यार्थ्यांच्या हितासाठी कार्य करणारे महाविद्यालय असून अभ्यासक्रम पुर्नरचनेसह अनेक संधी आमचे महाविद्यालय सतत उपलब्ध करून देते. आज झालेल्या अर्थशास्त्र, मानसशास्त्र अभ्यासक्रम पुर्नरचना कार्यशाळा हे याचे उत्तम उदाहरण आहे. समारोपसत्राचे आभार प्रा.मनोहर ठाकरे यांनी केले.

## कार्यशाळेचे फोटो



डॉ.एस.जी. गोल्डे  
अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख  
व कार्यशाळा समन्वयक

  
COORDINATOR, IQAC  
VIDYA WARDHINI SABHA'S ARTS,  
COM. & SCI. COLLEGE, DHULE.(MS)

  
PRINCIPAL  
VIDYA WARDHINI SABHA'S ARTS,  
COM. & SCI. COLLEGE, DHULE.(MS)



# वीन अभ्यासक्रम रोजगारभिमुख असावा

प्रतिनिधी | धुळे

र भिमुख अभ्यासक्रमाच्या जीवर भर देण्याची आवश्यकता तसे झाल्यास विद्यार्थ्यांना गाराच्या अधिकाधिक संधी रुब्ध होतील. तसेच बेरोजगारी कमी यास मदत होईल, असे प्रतिपादन मोहन पावरा यांनी केले.

येथील विद्यावर्धिनी महाविद्यालयात र महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या सहकार्याने तीय वर्षाच्या अर्थशास्त्र, मानसशास्त्र प्राचीन भाषा अभ्यासक्रमावर र्यशाळा घेण्यात आली. त्या वेळी चोल्त होते. प्राचार्य डॉ. ज्ञानेश्वर र्यवंशी अध्यक्षस्थानी होते. या वेळी व्द्यापीठ व्यवस्थापन परिषदेचे सदस्य व. आर. व्ही. जाखटे, प्रा. डॉ. सी. पी. लमाणे, प्रा. सुरेश पाटील, विवेक शोहार, नितो न ठाकूर, प्रा. विजय व्वार, प्रा. डॉ. जयश्री गावित, प्रा.



शहरातील विद्यावर्धिनी महाविद्यालयातील कार्यशाळेत बोलताना प्रा. मोहन पावरा. शेजारी उपस्थित मान्यवर.

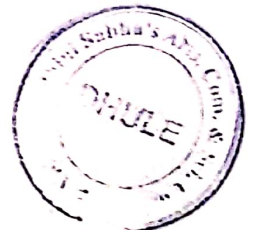
मनोहर पाटील, उपप्राचार्य डॉ. सुनंद रावल-ठाकरे, प्रा. मंगेश पाटील, प्रा. विजय भुजाडे, प्रा. सर्जेराव गोल्डे, प्रा. बाळासाहेब गणपाटील आदी उपस्थित होते. प्रा. मोहन पावरा म्हणाले की, प्रत्येक क्षेत्रात स्पर्धा वाढली आहे. त्यामुळे या स्पर्धा विचार करून अभ्यासक्रम तयार करणे आवश्यक

आहे. अभ्यासक्रम वेळोवेळी अपटेड झाला पाहिजे. शिक्षण झाल्यावर विद्यार्थ्यांना लगेच रोजगार मिळेल, अशा अभ्यासक्रमाची निर्मिती करणे आवश्यक असल्याचे ते म्हणाले. प्रा. जाखटे म्हणाले की, रोजगार भिमुख अभ्यासक्रमावर लक्ष केंद्रित करण्याची आवश्यकता आहे. तसे झाल्यास

बेरोजगारी कमी होण्यास मदत होईल, असेही ते म्हणाले.

प्राचार्य सूर्यवंशी यांनी मनोगत व्यक्त केले. प्रा. योगेश पाटील व प्रा. विजय भुजाडे यांनी सूत्रसंचालन केले. प्रा. डॉ. गोल्डे यांनी परिषद कल्ल दिली. प्रा. मनोहर ठाकरे यांनी आभार मानले.

दिव्यमराठी 17/3/18



# शेजगाराभिमुख अभ्यासक्रम तयार व्हावेत

## प्रा. मोहन पावरा : विद्यावर्धिनी महाविद्यालयात कार्यशाळा



धुळे : विद्यावर्धिनी महाविद्यालयात अभ्यासक्रम पुनर्रचना कार्यशाळेत बोलताना प्राचार्य डॉ. ज्ञानेश्वर सूर्यवंशी. शेजारी प्रा. आर. व्ही. जाखेटे, प्रा. डॉ. सी. पी. लम्भाणे, प्रा. सुरेश पाटील, विक्क लोहार, नितिन ठाकूर, प्रा. विजय पवार, प्रा. डॉ. जयश्री गाकिन.

सकाळ वृत्तसेवा

धुळे, ता. २१ : विद्यापीठासह महाविद्यालयांत शेजगाराभिमुख अभ्यासक्रम शिकविले गेल्यास विद्यावर्धिनी शेजगाराच्या संघी उपलब्ध होतील, असे प्रतिपादन प्रा. मोहन पावरा यांनी केले.

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ व येथील विद्यावर्धिनी महाविद्यालयातर्फे द्वितीय वर्ष कला, अर्थशास्त्र, मानसशास्त्र व प्राचीन भाषा अभ्यासक्रम पुनर्रचना कार्यशाळेच्या उद्घाटनप्रसंगी प्रा. पावरा बोलत होते. प्राचार्य डॉ. ज्ञानेश्वर सूर्यवंशी अध्यक्षस्थानी होते. 'उमवि' व्यवस्थापन परिषद व अधिसभेचे सदस्य प्रा. आर. व्ही. जाखेटे, प्रा. डॉ. सी. पी. लम्भाणे, प्रा. सुरेश पाटील, गव्हर्निंग कौन्सिलचे सदस्य प्रा. विजय पवार आदी व्यासपीठावर होते. 'उमवि' अधिसभा व व्यवस्थापन परिषदेवर निवडून आलेल्या सदस्यांचा

सत्कार तसेच आर्थिक दुर्बल घटकातील विद्यावर्धिनीा घनदेशांचे वाटप करण्यात आले.

रोजच्या व्यवहारात संवस्र येणारे अभ्यापन नोकरी देणारे विद्यार्थी घडवावेत, असे प्रतिपादन प्रा. देणारे विद्यार्थी घडवावेत, असे प्रतिपादन प्रा. जाखेटे यांनी केले. उद्योग मानसशास्त्र हा विषय विद्यापीठातर्फे अभ्यापनात आला पाहिजे, असे मत प्रा. डॉ. लम्भाणे यांनी मांडले. अभ्यासक्रमात अंतरराष्ट्रीय, राष्ट्रीय व राज्याचा विचारही केला गेला पाहिजे, तरच नावीन्याचा विचार होईल, असे मत प्राचार्य डॉ. सूर्यवंशी यांनी मांडले. प्रा. डॉ. योगेश पाटील यांनी सूत्रसंचालन केले. प्रा. भुगडे यांनी प्रास्ताविक केले. प्रा. डॉ. गोळे यांनी परिचय करून दिला. प्रा. मनोहर ठाकूर यांनी आपार मानले.

